

Волонтери не припиняють працювати, щоб наші оборонці та їхня техніка були непомітними для ворога

Інтенсивність бойових дій на фронті є показником мужності та героїзму українських захисників й одночасно підказує, скільки безперервно треба постачати ЗСУ маскувальних засобів, щоб вберегти військових та техніку. З 2014 року волонтерами в усіх куточках країни сплетено тисячі кілометрів маскувальних сіток й доставлено тисячі спеціальних костюмів, які отримали назву «кікімори».

Волонтери кількох громадських ініціатив розповіли Укрінформу про свою роботу і мотивацію.

Відео дня

У Національному музеї літератури працюють без кількох місяців уже 10 років «Музейні бджілки». На лівобережжі Києва гуртуються на 7 локаціях понад 300 активістів добровільного Фонду Суспільної Допомоги. Поблизу столиці у Коцюбинському переселенки і місцеві мешканці назвалися ініціативою «Вишиванка для танка». А коли рівняни відправляють сітки на фронт – обов'язково кладуть у пакунок цукерки, які додають захисникам у щоденних надскладних умовах дитячої радості.

Окрім плетіння захисних сіток і костюмів, волонтери збирають добродійну допомогу, роблять окопні свічки і навіть принагідно вдосконалюють знання української мови.

ПРАПОРИ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ, ПЕРИСКОПИ ТА НОШІ З ОКЕАНІЧНИХ ВІТРИЛ

У соцмережах, порівняно з періодом початку повномасштабної російсько-української війни, ми бачимо менше фото плетіння маскувальних сіток. Однак це не означає, що така волонтерська робота припинилася чи її стало менше.

Волонтери Фонду Суспільної Допомоги.

«Працюємо своєю спільнотою щоденно. Ми не скиглимо, а шукаємо шляхи, партнерів, таких самих патріотів, з котрими можемо зробити ще більше та допомогти нашим воїнам», – каже **Андрій Каменський**, керівник благодійної організації «**Фонд Суспільної Допомоги**», волонтери якого працюють у Києві на 7 локаціях. Усього долучається понад 320 волонтерів. Тому й напрямків роботи – багато. Деякі з них – про які навіть не здогадуєшся. Наприклад, разом з Дарницькою в місті Києві державною адміністрацією організували проєкт «Патріотична Дарниця»: забезпечили прапорами України ОСББ та ЖБК, щоб найголовніший наш символ прикрасив увесь цей столичний район.

Андрій Каменський, керівник благодійної організації «Фонд Суспільної Допомоги».

«Взагалі, ми надаємо прапори по всій країні, військовим – на звільнені території. На сьогодні нами пошиті і безкоштовно передані 13 тисяч прапорів України. У Києві вони висять також у Голосіївському та Солом'янському районах, в урядовому кварталі, на Контрактовій площі і бульварі Лесі Українки», – уточняє **пан Каменський**.

Ще волонтери фонду займаються виробництвом перископів – спеціальних спостережних труб для розвідників. Забезпечують такими засобами підрозділи Нацгвардії та інших сил оборони. Шують також ноші для транспортування поранених з океанічних вітрил, які передають благодійники з європейських країн.

Зокрема, волонтери працюють на двох своїх найбільших майданчиках у торговельних центрах у районі київських Позняків. Одна з локацій має назву «Незламні». За рік там сплели 855 маскувальних сіток. Усього волонтерами Фонду Суспільної Допомоги сплетено і передано їх більш як 160 тисяч квадратних метрів.

«Наша справа – це не просто речі, щось матеріальне. Це ще наші теплі думки, молитви і найщиріші побажання, вплетені в кожну сітку, в кожний шов. Це наша підтримка, надія та віра в те, що ми обов'язково переможемо», – каже Алла Романенко.

Також волонтери проводять навчання з тактичної медицини. Започаткували заняття для цивільного населення «Безпека сім'ї». Долучають до волонтерської родини дітей, відвідуючи школи, куди запрошують і військових. З учнями спілкувався, наприклад, Іван Сокоlecь (позивний «Красава») – ветеран війни, командир відділення 23 окремого батальйону спеціального призначення Президентської бригади імені Богдана Хмельницького.

Коли волонтери плетуть сітки чи роблять іншу роботу, то ще й вдосконалюють знання української мови. Мінізаняття проводить Катерина Лука. Скажімо, промовляють швидкомовки та чистомовки зі змістом, який є особливим у період сучасної російсько-української війни. Бо це не просто слова, а програмування нашої перемоги: на полиці – коробки, пів короваю і паляниця. Або ще приклад: «Мусію, Мусію, муку сію, печу паляниці – кладу на полиці. Мусій, муку сій, печи паляниці, клади на полиці».

«ВИШИВАНКА ДЛЯ ТАНКА»: ЗАМОВЛЕННЯ МОЖУТЬ ВИКОНАТИ ЗА ДЕНЬ

Кістяк волонтерської групи «Вишиванка для танка» у Коцюбинському.

Волонтерська група **«Вишиванка для танка»** у Коцюбинському поблизу Києва організувалася через соціальні мережі у червні 2022 року. Спочатку надавали допомогу на власний розсуд, а потім почали більше спілкуватися з військовими і запитувати про потреби. Поступово для виготовлення маскувальних сіток і костюмів почали збирати донати і закуповувати спеціальну тканину спанбонд, а не просто використовувати підручні старі речі.

«Я з сім'єю приїхала в Коцюбинське як ВПО, – коментує 39-річна Марина Борисова, яка волонтерить і працює в ІТ-компанії у фінансовому відділі. – Із Харкова виїхали 24 лютого, спочатку перемістилися на захід країни, а потім – у столичний регіон».

Батьки жінки у перші місяці після початку повномасштабної війни залишилися в тимчасовій російській окупації в Енергодарі. Тож у Марини було велике бажання докладати зусиль, щоб у будь-який спосіб пришвидшувати звільнення українських територій.

Кістяк волонтерської групи – близько десятка людей. Більшість – ВПО: з Херсонської, Запорізької, Луганської і Донецької областей. Вік – переважно 60+, найстарша пані вже перетнула позначку 80 років. Частина збирається у центрі-укритті, інші нарізають стрічки з тканини, шиють і плетуть вдома. Хтось має сили і вміння нарізати довгі стрічки з рулону тканини. Інші роблять дрібніші смужки для вплітання.

Маскувальні сітки й костюми замовляють для підрозділів когось із рідних чи знайомих волонтерів. Спочатку було не до підрахунків своєї роботи. Коли все ж почали вести відлік – відтоді зафіксували, що за приблизно півтора року сплели 11,5 тисячі квадратних метрів маскувальних сіток. Нині волонтерки збираються щотижня по чотири дні.

Найбільше запитів на виготовлення «кікімор» – від снайперів. У них не надто й побігаєш, бо вагою вона близько 3 кілограм. Проте волонтерки роблять й полегшені маскувальні костюми (десь кілограм вагою): для розвідки, штурмовиків. Таких запитів нині – дуже багато. Часто просять по 10-15 штук для кожного підрозділу. «На тепер є черга на 25, але якщо зробимо 50 – їх відразу ж заберуть», – розповідає Марина, кураторка ініціативи.

Нещодавно до волонтерської спільноти доєдналася жінка, в якій син служить у ЗСУ. Вона сама знайшла «Вишиванку для танка», щоб попросити сплести своїй дитині маскувальний костюм. Черга велика для отримання такого замовлення, то жінці у спільноті запропонували самостійно плести маскувальну вдяганку. Вона швидко навчилася і справилася. Тепер допомагає швидше отримати такі речі іншим захисникам.

Якщо працювати, практично не відриваючись, то годин за 9 вправна людина з гарним зором може сплести маскувальний костюм: нав'язати підготовлені раніше малі стрічки на сітчасту основу. У повільнішому темпі – це робота на два дні.

«Кікімору» плетуть, як правило, 3-4 днів. Основа цього захисту – сітка з дрібними «сотами». Її складно розкрити, а потім зшити: можуть ламатися голки, коли потрапляють у вузлики. Додатковий клопіт – пришити підкладку, щоби цей захисний одяг простіше було вдягати.

Цього літа, до речі, волонтери шили для захисників з антимоскітної сітки ще й захист від комарів.

Волонтерська ініціатива «Вишиванка для танка» має багато подяк від військових підрозділів. Бо захисту вони додавали бійцям оперативного угруповання «Волинь», 252-му окремому штурмовому батальйону територіальної оборони, Першій Президентській бригаді НГУ «Буревій», військовій частині А7338 та іншим.

«ФРАК» ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ ВІД «МУЗЕЙНИХ БДЖІЛОК» І ЦУКЕРКИ – ВІД РІВНЯН

Координаторка «Музейних бджілок» Мар'яна Степанова.

У Києві у Національному музеї літератури України волонтерська група плете сітки і маскувальний одяг для захисників понад 9 років. Координаторка **«Музейних бджілок»** Мар'яна Степанова – філолог, яка працює у перекладацькій агенції. Звертає увагу, що роблять вони тепер не «кікімору» чи традиційний костюм із куртки і штанів, а «фрак».

Ця модель відрізняється тим, що попереду коротка – тож дає можливість власнику швидше переміщатися; а позаду довга – щоби добре захищала і накривала бійця, коли доводиться лежати на землі.

Волонтери чітко називають дату початку ініціативи – 17 грудня 2014 року, тоді відбувалася в музеї виставка робіт мисткині [Анжеліки Рудницької](#), яка закликала допомагати українським захисникам в АТО. І з того часу – донині вони плетуть маскування для військовослужбовців на фронті.

Мар'яна Степанова, яка живе на лівому березі у Києві, згадує порожній центр столиці 6 березня 2022 роки, коли змогла добратися з тероборонівцем у музей, щоб взяти недоплетену сітку і продовжити плести її вдома. Зібралися «Музейні бджілки» на звичній своїй локації вже тоді, коли після деокупації Київщини в столиці запрацювали повноцінно заклади культури, десь уже в червні 2022-го.

Команда «Музейних бджілок».

Більшість волонтерок, як каже Мар'яна, ошатного віку, працездатні і працелюбні. Одна з них – пані Валерія. Працювала у науковому інституті. Приєдналася до ініціативи ще 2015 року. Приходить волонтерити майже щодня, коли працює музей. Пані Ліді – взагалі за 80. Допомагають плести сітки і працівниці музею.

«Музейних бджілок» небагато. Найперше тому, що локація не дозволяє збирати багато людей. Тому дехто навіть образився, що їм не дозволили приєднатися. Хоча кожен може задонатити кошти для придбання матеріалів для маскувальних речей захисникам.

Спочатку «Музейні бджілки» використовували смужки з постільної білизни для плетіння сіток, розповідає Мар'яна Степанова: «Все повиносили з дому кольору хакі, мобілізували для цього друзів і сусідів». А потім почали використовувати спеціальну тканину – агроволокно, яким оббивають із внутрішньої сторони меблі. Його «камуфляжні» кольори виробники стали пропонувати вже після початку Великої війни.

Волонтерки радіють, коли відвідувачі музею бачать маскувальну сітку на першому поверсі музею, відразу згадують про захисників та фронт. Утім якось здивувало запитання дорослої відомої людини про «кікімору»: «Ви що – до вертепу готуєтесь?»

«Зараз головне – маскувальні сітки. Їх багато не буває, бо це розхідний матеріал, – каже Мар'яна Степанова. – Коли пряме влучання трапляється по техніці, то від такого захисту не лишається сліду. Будь-яке загорання знищує сітки». «Музейні бджілки» на тепер зробили їх – 483.

Ще сплели «кікіморних» курток – 142, штанів – 95. До слова, підганяли «кікімори» під натовські стандарти: щоб були не важчими за 3 кг. Ще плетуть спицями балаклави – понад півтисячі. Ними люблять утеплятися військові, які воюють на Донеччині.

«Коли тобі 77 років – ти вже не можеш піти на війну. Але наблизити нашу перемогу є велике бажання, – каже Євгенія Ігорівна Рудницька із Рівного, вчителька молодших класів на заслуженому відпочинку, яка долучилася до волонтерства з перших днів повномасштабної російсько-української війни. – Ми плетемо сітки, бо розуміємо, що вони дуже потрібні хлопцям. І молимося, щоб сітки хоч трохи їх захищали від дронів, ракет і снарядів. Щоб Бог давав воїнам мужності, твердості, сили».

У команді у Рівному, до якої доєдналася пані Євгенія, переважно вчителі-пенсіонери, від 62 до 82 років. Приходить щоразу 8-9 людей. Від поїздки до поїздки на фронт сплітають 10-12 сіток (розміром 6 м на 2,5 м та 7 м на 3 м).

Коли рівненські волонтерки передають маскувальні сітки військовим, – обов'язково кладуть цукерки та інші дрібнички, щоб порадувати захисників і засвідчити особливу турботу та вдячність захисникам України. І ці знаки уваги дуже розчулюють наших оборонців, в яких інколи виникають думки, що про них забули в тилу...

Насправді кожен на фронті і в тилу наближає справами нашу Перемогу.

Валентина Самченко. Київ

Фото Юлії Овсяннікової, Павла Багмута та надані ініціативою «Вишиванка для танка»

Волонтери

допомога

Війна з Росією

Маскувальні сітки